

Spis treści

1. Mianownictwo i podział krwotoków położniczych – Zbigniew Słomko, Krzysztof Drews	15
1.1. Klasyfikacja przyczynowa	16
2. Aspekt historyczny krwotoków położniczych – Edmund Waszyński	20
2.1. Krwotok w łożysku przodującym	20
2.2. Krwotoki trzeciego okresu porodu	23
2.3. Krwotok związany z zatrzymaniem w macicy resztek łożyska	25
2.4. Krwotok w wyniku niedowładu macicy	27
2.5. Krwotok w wyniku pęknięcia macicy	30
3. Epidemiologia krwotoków położniczych – Tomasz Niemiec, Michał Troszyński	34
3.1. Definicja krwotoków położniczych	34
3.2. Powikłania krwotoków położniczych	35
3.3. Epidemiologia	36
4. Układ krzepnięcia krwi w ciąży – Agnieszka Seremak-Mrozikiewicz, Krzysztof Drews	45
4.1. Układ krzepnięcia	45
4.2. Krążenie maciczo-łożyskowe	49
5. Zaburzenia krzepliwości krwi – Agnieszka Seremak-Mrozikiewicz, Krzysztof Drews, Zbigniew Słomko	51
5.1. Trombofilia wrodzona	51
5.2. Trombofilie nabyte – zespół antyfosfolipidowy	55

6. Skazy krwotoczne wrodzone i nabyte – <i>Krzysztof Drews, Agnieszka Seremak-Mrozikiewicz, Magdalena Barlik, Wojciech Pieńkowski</i>	62
6.1. Skazy krwotoczne osoczone	62
6.2. Małopłytkowość ciężarnych	68
7. Poronienie samoistne – <i>Zbyszko Malewski</i>	74
7.1. Podstawowe definicje i kryteria	74
7.2. Częstość występowania poronień	75
7.3. Rozpoznanie ciąży wewnątrzmacicznej	76
7.4. Klasyfikacja poronień	78
8. Cięża ektopowa – <i>Zbigniew Słomko, Zbyszko Malewski</i>	84
8.1. Rys historyczny	84
8.2. Epidemiologia	85
8.3. Etiologia	86
8.4. Diagnostyka	87
8.5. Postępowanie lecznicze	98
8.6. Cięża jajnikowa	106
8.7. Cięża szyjkowa	107
8.8. Cięża brzuszna	112
9. Zaśniad groniasty – <i>Ewa Nowak-Markwitz</i>	119
9.1. Epidemiologia	119
9.2. Klasyfikacja zaśniadu groniastego	120
9.3. Objawy zaśniadu groniastego	121
9.4. Diagnostyka zaśniadu groniastego	122
9.5. Leczenie	127
10. Łożysko przodujące i łożysko wrośnięte – <i>Krzysztof Drews, Zbigniew Słomko, Wojciech Pieńkowski, Agnieszka Seremak-Mrozikiewicz</i>	131
10.1. Łożysko przodujące	131
10.2. Łożysko wrośnięte	139
11. Przedwczesne oddzielenie łożyska – <i>Krzysztof Drews, Zbigniew Słomko, Wojciech Pieńkowski, Agnieszka Seremak-Mrozikiewicz</i>	145
11.1. Epidemiologia	147
11.2. Czynniki ryzyka	148
11.3. Patofizjologia	150
11.4. Konsekwencje matczyne	151
11.5. Konsekwencje płodowe	152

11.6. Objawy i rozpoznanie	153
11.7. Postępowanie	155
12. Atonia macicy – Krzysztof Drewny, Zbigniew Słomko, Zbigniew Friebe, Wojciech Pieńkowski	160
12.1. Czynniki ryzyka	160
12.2. Objawy kliniczne	162
12.3. Postępowanie	162
13. Urazy okołoporodowe narządów płciowych – Zbigniew Friebe, Zbigniew Słomko	171
13.1. Etiologia i czynniki ryzyka okołoporodowych urazów narządów płciowych	175
13.2. Chirurgiczne postępowanie terapeutyczne w okołoporodowych urazach narządów płciowych	177
13.3. Pęknięcie sklepień pochwy i szyjki macicy	184
13.4. Krwiaki pochwy i sromu	186
13.5. Postępowanie chirurgiczne w krwotokach poporodowych w wyniku nieprawidłowego zagnieżdżenia się łożyska	192
13.6. Postępowanie chirurgiczne w pęknięciu macicy	195
13.7. Postępowanie lecznicze w macicznych krwotokach poporodowych wynikających z zatrzymanego łożyska	198
14. Wycnicowanie macicy – Zbigniew Słomko, Zbigniew Friebe	201
14.1. Definicja i patomechanizm	201
14.2. Epidemiologia	202
14.3. Etiologia	202
14.4. Przebieg kliniczny	203
14.5. Rozpoznanie	204
14.6. Profilaktyka	205
14.7. Leczenie	205
14.8. Rokowanie	209
14.9. Nawrót wycnicowania macicy	210
15. Farmakoterapia krwotoków porodowych – Jan Oleszczuk, Bożena Leszczyńska-Gorzela, Dariusz Szymula	212
15.1. Farmakoterapia trzeciego okresu porodu	213
15.2. Farmakoterapia w krwotoku poporodowym	217
16. Zachowawcze metody operacyjne w leczeniu krwotoków porodowych – Zbigniew Friebe, Zbigniew Słomko	225
16.1. Definicja krwotoku poporodowego	228
16.2. Etiologia i czynniki ryzyka występowania masywnych krwawień poporodowych	229

16.3. Zasady postępowania chirurgicznego w przypadku krwotoków poporodowych	232
16.4. Metody i techniki zachowujące macicę w leczeniu pierwotnych i wtórnych krwawień poporodowych	238
16.5. Szwy hemostatyczne na naczynia miedniczne	247
16.6. Wycięcie części ściany macicy	259
17. Okołoporodowe wycięcie macicy – Zbigniew Friebe, Zbigniew Słomko	263
17.1. Częstość wykonywania okołoporodowego wycięcia macicy	266
17.2. Czynniki ryzyka okołoporodowego wycięcia macicy	269
17.3. Wskazania do okołoporodowego wycięcia macicy	272
17.4. Techniki okołoporodowego wycięcia macicy	280
17.5. Powikłania okołoporodowego wycięcia macicy	289
18. Późne krwawienia poporodowe – Zbigniew Słomko	297
18.1. Częstość występowania	298
18.2. Przyczyny	298
18.3. Rozpoznanie	301
18.4. Leczenie	301
19. Wstrząs krwotoczny – Michał Gaca	304
19.1. Przyczyny i rodzaje wstrząsu	305
19.2. Patomechanizm wstrząsu	308
19.3. Pierwsze objawy i oznaki wstrząsu	311
19.4. Hipowolemia – wstrząs krwotoczny	312
19.5. Zasady leczenia wstrząsu krwotocznego	314
20. Leczenie krwią i preparatami krwiozastępczymi – Bożena Leszczyńska-Gorzelał, Grzegorz Pietras, Jan Oleszczuk	318
20.1. Płyny infuzyjne	318
20.2. Preparaty komórkowe krwi	320
20.3. Preparaty osocza	322
20.4. Leczenie płynami	323
20.5. Przebieg przetoczenia. Aspekty organizacyjno-prawne	327
20.6. Koagulopatia	329
20.7. Metody alternatywne	329
21. Lubelski system błyskawicznego reagowania w ciężkich krwotokach poporodowych – Jan Oleszczuk, Bożena Leszczyńska-Gorzelał, Marek Grzechnik, Jarosław J. Oleszczuk	332
21.1. Leczenie operacyjne	334
21.2. Embolizacja	342

21.3. Organizacja opieki nad pacjentkami z krwotokiem poporodowym. Lubelski system błyskawicznego reagowania w ciężkich krwotokach poporodowych	343
22. Rekomendacje postępowania w krwotokach położniczych	
– <i>Zbigniew Słomko, Krzysztof Drews, Ryszard Poręba</i>	353
22.1. Założenia ogólne	354
22.2. Zapobieganie krwotokom poporodowym podczas porodu naturalnego	356
22.3. Zapobieganie krwotokom poporodowym po cięciu cesarskim	359
22.4. Postępowanie w krwotoku poporodowym	360
22.5. Krwotok poporodowy – postępowanie. Rekomendacje Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego	362
22.6. Algorytm postępowania w krwotoku poporodowym według Ryszarda Poręby	369
22.7. Rekomendacje postępowania w krwotokach poporodowych .	375
Skorowidz	387
